

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Tudi dunajski Čehi so obhajali pred kratkim slovesnost v čast učenjaka Palackyja. Nemški listi so poročali, da se je slovesnost izjalovila, ker je bila zelo slabo obiskana. Seveda to ni resnica, nemški listi s takimi poročili hočejo samo pri svojih čitateljih ustvariti mnenje, da je na Dunaju prav malo Čehov.

Gradec. V nedeljo so imeli zaupniki štajerske nemške nacionalne stranke v Gradcu zborovanje, na katerem so obsojali nemške državne poslance, ker nočejo več v zbornici delati obstrukcije. Nemško-nacionalni državni poslanci so vsled te obsodbe jako vznemirjeni. Ne vedó, ali bi ugodili graškim kričočem, ter začeli zopet ropotati, ali bi pa ubogali svojo vest, ter delali v korist in blagor ljudstva.

Moravsko. Čehi dobijo, kakor javljajo današnji dunajski listi, svojo češko tehniko. Že v proračunu za prihodnje leto se bo vstavila za ta namen precej visoka svota. A mi Slovenci, kaj pa mi dobimo?

Kranjsko. V Igu na Kranjskem se je ustanovilo novo gospodarsko društvo. Liberalcem to ni po volji in pravijo, da ustanovitev nasprotuje spravi med katoliško in liberalno kranjsko stranko. Ljudstvo se pač ne briga za določitve v spravi, ki so namenjene, da samo zadržujejo njegov gospodarski razvoj.

Ogrsko. Tudi v ogrski državni zbornici dela opozicija že delj časa obstrukcijo, toda razločuje se od avstrijske v tem oziru, da se poslanci ne obnašajo tako pobalinsko kakor nemški okstrukcionisti v našem državnem zboru.

Vnanje države.

Nemško. Nemški cesar je v Jeruzalemu nakupil nekaj sveta, ter ga podaril nemškemu katolikom v Palestini.

Špansko. Španija in Severna Amerika se ne moreta pogoditi o mirovnih predlogih. Sedaj bo Francija posredovala. Severna Amerika namreč preveč zahteva od Španjcev.

Francosko. Kakor se zdi, se bo nasprotje med Francosko in Anglijo zaradi dežele Fašode vendar-le poravnalo mirnim potom brez vojske.

Grško. Dosedanje grško ministerstvo je odstopilo. Zaimis je dobil nalogo, sestaviti nov kabinet. Nekaj ministrov ostane iz prejšnjega ministerstva.

Cerkvene zadeve.

Premil knez in škof v bogoslovju.

Veliko veselje so naredili presvetli knez bogoslovcev, ko so jih obiskali v sredo dne 26. oktobra, za njih sv. mašo služili, jim za duhovniški stan na srca pokladali mile očetovske nauke in njim podelili višjepastirski blagoslov za trudapolno tekoče šolsko leto. Prečastito ravnateljstvo in preč. g. kanonik in stolni župnik Jak. Bohinc pričakovali so ljubljene vladiko pri vratih semeniške cerkve sv. Alojzija, bogoslovci pa v dve vrsti postavljeni v cerkvi, katera je bila ta dan krasno okinčana, kakor nevesta, ki je pripravljena sprejeti svojega ženina.

Ko so premil. knez škof pobožno počastili presv. Rešnje Telo, podali so se na pripravljeno leco, kjer so vspodbudno, ganljivo in pristrčno govorili celo uro o zadevi najimenitnejšega stanu t. j. duhovenskega stanu. Nagovor, kojega so si bogoslovci gotovo globoko v srce zapisali, je bil te-le vsebine:

V uvodu so omenili mil. višji pastir, da je ravno takrat, ko je naš Izveličar apostolom napovedal svoje trpljenje v Jeruzalemu, mati Zebedejevih sinov — Saloma — stopila k

njemu in ga prosila, naj bi njena sinova imela prvi mesti v njegovem kraljestvu. Gospod pa jo vpraša: Quid vis? Kaj hočeš? Odgovoril pa je sinoma. Dobra mati je želela, da bi njena sinova bila prva služabnika v Gospodovem kraljestvu. Ravno tako vpraša Jezus Kristus tudi one, kateri hočejo postati služabniki v njegovem kraljestvu: Quid vis? Kaj hočeš, kaj iščeš v tej službi? Z navdušenim povdarkom so nas vprašali milost. nadpastir: Quid vultis — kaj hočete, kaj iščete v duhovskem stanu? — Ali česa ne smete, nočete iskati? Iskati, hoteti ne smeš: časti; čast je kakor milni mehurček, kateri hitro zgine. Ne smeš iskati bogastva; kot služabnik Kristusov moraš posnemati vzgled njegovega uboštv. Ne smeš iskati brezskrbnega, lenega življenja. V nobenem stanu ni tako pogubljiva brezdelavnost, kakor v duhovskem stanu. Na to so nas visoki govorniki resno vprašali: Quid vis, quid vultis? Kaj hočeš, kaj hočete, iščete v duhovskem stanu? Odgovarjali so nam in priporočali v imenu sv. apostola Pavla: da si človek božji. (2. Tim. 3, 17); to mora biti že vsak kristjan; tembolj pa mašnik, ki je izvoljen služabnik božji; to pa je, ako je pobožen in goreč za čast božjo. Kdor hoče mašnik postati, mora hoteti nadalje: da je pomočnik božji. (1. Kor. 3, 9). Preimenitna čast, vzvišena, odlična služba! Jezus Kristus je svet odrešil in milosti pridobil človeštvu s svojo smrtjo na križu. Svoje poslanstvo dokončavši je šel v nebesa; da bi se pridobljenih milosti vdeleževati mogli vsi ljudje do konca sveta, je postavil duhovenski stan; mašniki torej nadaljujejo njegovo delo, so njegovi pomočniki, zato morajo po njegovem vzgledu goreči biti za zveličanje duš. Potem so nam Presvetli imenitna sredstva k temu očetovsko pokladali na srce. Povdarjali so pokorščino; naj semeniščani veselje delajo svojim predstojnikom, kateri bodo morali od njih oster odgovor dajati pred večnim sodnikom. Priporočali so marljivost v učenju bogoslovskih ved, potrebnih za prihodnji vzvišeni poklic. Kot tretje sredstvo navedli so molitev. Semenjščani naj bodo pred vsem pobožni pri svojih vsakdanjih molitvah in duhovnih vajah; naj častijo posebno prečisto devico Marijo, mater duhovenstva; naj bodo pobožni častilci presv. Rešnjega Telesa, prav pogosto naj prejemajo presv. Rešnje Telo. Svoj apostolski govor končali so s podeljenjem svojega višjepastirskega blagoslova.

Mogočen je bil utis škofovega govora, ki je bogoslovce navdušil za resno življenje.

Po nagovoru so služili prem. knez in škof tiho sv. mašo, pri kateri so bogoslovci prav lepo peli M. Haller-jevo mašo in njegov »Verbum supernum.« Končno so jim in navzočemu ljudstvu dali blagoslov z Najsvetejšim. Po končanem cerkvenem opravilu so bogoslovci zopet spremili z ravnateljstvom vred vladiko k skupnemu zajutreku. Po zajutreku se jim je zahvalil semeniški duhoven Augustin Stegenšek v imenu svojih tovarišev za visoki poset in za nepozabljive, očetovske besede; obljubil je v imenu vseh bogoslovcev, da hočejo vselej, posebno pa prihodnji dan, ko se bode obhajal letni spomin škofovega posvečenja, moliti in Boga prositi, da bi nam ohranil še mnogo let premilega, za vse dobro vnetega in gorečega nadpastirja. Bog daj, da bi ljubeznipolni opomini ostali vedno v srcih vrlih bogoslovcev ter obrodili v njih obilo sadu za čas in večnost!

Gospodarske stvari.

Kako ravnati z vinom, ki ima okus po žveplu?

Spisal Anton Kosi, učitelj in posestnik v Središču.

V zadnji številki »Slov. Gosp.« toži neki dopisnik iz Bizeljskega, da ima vinski pridelek onih vinogradnikov, kateri so letos

proti plesnivcu grozdje žveplali, neprijeten, žvepleni okus; zajedno izraža dotičnik željo, naj bi se kdo v tem listu oglašil ter povedal, kako ravnati s takim vinom, da izgubi svoj nečisti okus ter da postane zopet harmonično-pitno. Dovolite torej gospod urednikovič, da poleg mogočih drugih poročevalcev o tej stvari tudi jaz svoje mnenje izrečem.

Pred vsem nastane vprašanje, zakaj ima vino, oziroma mošt takov okus? Priprosto odgovor na to bi se glasil: Zato, ker se je grozdje žveplalo. Dobro, toda tudi v drugih krajih so vinogradniki žveplali in vendar nimajo vzroka pritoževati se o zgoraj navedeni vinski napaki. Recimo torej: Glavni vzrok, da ima letošnji mošt tu in tam okus po žveplu, ki spominja na gnjila jajca, je prepozno in nepravilno žveplanje. Po mnogih vinorodnih krajih Štajarske je nastopila ta bolezen letos prvokrat v taki meri, da je vsled svojega pogubonosnega delovanja obrnila nase pozornost vinogradnikov. Na brajda poznamo to glivo že več let, a globeje v vinograd se ta škodljivka do letos še ni zarila. Ko je torej grozdna plesnoba (*Oidium Tuckeri*) letos že močno pritiskala znake svoje hudobije na plemeniti sad ljubljene vinske trte, še le takrat smo začeli misliti na protisredstva, toda sedaj je bilo, žal — že zvečine prepozno. Vsled tega prepozna in nepravilnega žveplanja pa ne le, da nismo trte rešili, marveč vsled tega je ostalo preveč žveplene moke (nekateri so rabili tudi žvepleni cvet, ki je pa dražji, a za ta namen manj vreden) na grozdih jagodah, kar sedaj neugodno upliva na mošt. Prepozno žveplanje je vsled tega vzrok sedanji mostovi napaki, ker dež pred trgatvijo velike večine žvepla ni mogel spraviti z grozdja, nepravilno žveplanje pa je škodovalo radi tega, ker so dobili nekateri grozdi — o tem se je pisec teh vrstic prepričal sam — namesto finega prahu, cele kupe žvepla, ki so, tičeč med posamnimi grozdnihi peceljmi, prišli pri stiskanju v mošt.

Pravilno in o pravem času izvršeno žveplanje nikakor ne upliva tako neugodno na mošt, kakor bi utegnil kdo misliti, sicer bi morali tirolski vinorejci, kateri žveplajo med letom po šest do desetkrat svoja vina z žveplanjem popolnoma pokvariti, in vendar temu ni tako, ker drugače bi nekatera tirolska vina ne slovela tako, kakor naš ljutomercan. (Konec prih.)

Dopisi.

Maribor. (Zborovanje učit. društva) naše okolice se je vršilo v krasni novi soli leitersberski, dne 3. novembra. Predsednik, g. nadučitelj J. Lasbaher, kaj pristrčno pozdravi došle člane, se spominja tužno-žalnega dogodka v naši preslavni vladarski rodovini, smrti naše preblage cesarice, katera nam vedno ostane v najblažjem spominu, zagotavljajoč, da bode slovensko učiteljstvo skrbno gojilo v srcih naše mladine hvaležno blagi spomin na premilo, pokojno cesarico; izraža dalje gorko željo, naj bi naše društvo v letos nastopli dobi druge 25letnice še lepše prospevalo in uspešneje delovalo v blagor šolstva in našega stauu. Po obravnavi društvenih zadev poročal je g. učitelj J. Hernaus iz Selnice na posebnih izglelih o vporabnem računstvu; gosp. učitelj Jožef Kotnik iz Selnice pa je govoril v spomin pokojnega profesorja Blaža Kocena, o njegovih važnih zaslugah v prosep znanstvenega zemljepisja in omeni, da so temu velezaslužnemu učenjaku njegovi vrli rojaki na Ponikvi ob juž. žel. letos 16. oktobra pri odlični, narodni svečanosti v proslavo in trajni spomin odkrili krasno spominsko ploščo na novem šolskem poslopju. Na ogled je bila društvu po g. učitelju Ivanu Klenovšku odlično izgotovljena udanostna adresa, katero pošlje učiteljstvo mariborske okolice v spomin zlatega jubileja našemu presv. cesarju.